

Izhaja vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo.

Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Šolskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po petitvrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 16 vin., 2-krat po 14 vin., 3-krat po 12 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Njegovo Veličanstvo cesar v Gorici.

Kako naj opišemo velikansko navdušenje, ki je odmevalo te minule trenutke v našem mestu?

Naša solčna Gorica že ne pomni takega slavlja, take svečanosti, kakor je bila ona, ki se je vršila minulo soboto in nedeljo, — svrčanost 400-letnice združenja naše dežele z deželami Habsburške dinastije. Tu naj sledi poročilo te slavnosti.

Pred prihodom cesarjev.

Vkljub velikim varnostnim odredbam, ki bi bile lahko marsikoga odvrgle od slavnosti, prispelo je od blizu in daleč na tisoče naroda v Gorico, da vidi svojega ljubljene vladarja in se udeleži sijaja, ki se je vršil ta dva dneva. Že v petek 28. septembra je bilo videti po cestah in ulicah goriških vse polno vnanjih ljudi, ki so vreli gori in doli ter si ogledovali slavnostne priprave. V soboto zjutraj (vreme je bilo najkrasnejše in enako ves dan), pa so bile zarana že napolnjene vse ulice, a še vedno je prihajalo od vseh strani dežele novih trum, veliko jih je prišlo po železnici s posebnimi vlaki, ki so prispeli v Gorico že pred osmo uro iz Nabrežine, Trsta, Tržiča in Kormina. Okoli osme ure je že nastala pravcata gneča, to uro pa so bili zaprti že tudi vsi uhodi v mesto in zaprt je bil tudi kolodvor. Ustop je bil dovoljen samo še oficijelnim udeležencem, ljudstvo se je moralo umakniti za špalirje. Vojaki, veterani in posebni civilni reditelji so delali špalir ob Franc Jožefovi cesti in po ulicah, koder se je imel pripeljati Nj. Vel. cesar. Mej tem pa so prihajali občinski zastopi iz cele dežele z belo rudečimi zastavami in z na drogovih zastav pritrjenimi napisi občin. Vsi ti zastopi so se postavili ob cesti od kolodvora po okrajih ob enem z društvi, veterani, šolsko mladino, zavodi itd.

Na kolodvoru so se zbirali dvorni dostojanstveniki, vojaški in civilni, deželni glavar z deželnim odborom, župan z obema podžupanoma ter mnogi drugi višji uradni dostojanstveniki.

Prihod cesarjev na kolodvor.

Točno ob 9. uri je naznanilo 34 strelav z grada, da se je pripeljal na goriški kolodvor dvorni vlak z Nj. Vel. cesarjem, dočim so svedočili strelci možnarjev že prej od Rubij, da se bliža Gorici cesar. Tedaj pa so začeli zvoniti vsi zvonovi ne samo v mestu, marveč tudi po vsej goriški okolici.

Ko se je pripeljal dvorni vlak na kolodvor južne postaje, je zasvirala vojaška godba narodno himno. Cesar je z mladeniško gibčnostjo stopil iz voza ter po vojaški odzdravljajoč korakal ob častni kompaniji. Ob enem je izstopilo vse cesarjevo spremstvo: ministerski predsednik dr. pl. Koerber, generalni adjutant cesarjev, grof Paar, Fcm. vitez Bolfras, major Pillik, korvetni poveljnik Hoehnel itd. Po kratkem pozdravu deželavarja vit. Pajerja, kateremu se je milostno odzval cesar, nagovoril je Nj. Velič. v daljših besedah goriški župan Venuti rekoč:

„Vaše posvečeno Veličanstvo! Prekipečega srca spolnjam visokočastno nalogo, da v imenu naroda te, Vašemu Veličanstvu zveste Gorice izrečem naj-

prisrčnejši pozdrav in dobrodošli. S tem pozdravom spajam izraz najtopleje zahvalnosti na milosti, katero je Vaše Veličanstvo blagovolilo izkazati s tem, da je osrečilo naše mesto s Svojim Najvišjim obiskom. Neizbrisno v spominu tega zvestega ljudstva so letne številke 1857, 1862, 1875 in 1882*, katere deduje v narodu oče na sina. Tem dragim spominom se pridruži osrečujoči nas in vroče pričakovani današnji dan, — dan, na katerem nam je dano v navzočnosti Vašega Veličanstva obnoviti svete vezi, ki nas vežejo že štiri stoletja dolgo z Najvišjo dinastijo. Vaše Veličanstvo blagovoli sprejeti iz srca tega zvestega ljudstva izvirajoče pojave veselja in odkritosrčne udanosti. Blagovoli tudi milostno ozreti se na to mesto, ki je ponosno in nad vse srečno, da sme med svojimi zidovi ohraniti Vaše Veličanstvo in ki se nadeja od Vašega Veličanstva milega in slavnega vladanja rasti in procvita, ter da mu podelite Vaše Najviše varstvo“.

Temu nagovoru so sledili burni živio in evviva klici, na kar je cesar odgovoril v italijanskem jeziku:

„Odkrito me je razveselilo, da mi je bil po daljšem času tako pomenljivi povod, da zamorem priti v to lepo glavno mesto, o katerem prebivalstvu imam toliko dokazov zveste ljubavi in udanosti. Prepričan sem, da najdem tudi sedaj ono lojalno čustvo, katero je vezalo vsikdar to mesto s celo deželo, zategadel se hočem rad pomuditi tu in veseliti na kulturnem napredku tega mesta, kateremu ostane vedno naklonjena Moja očetovska skrb“.

Po teh besedah cesarjevih je nastal mej ljudstvom pravcati vihar navdušenja. Mej nepretrznimi živio in evviva klici se je podal cesar potem k vozu in uhod v mesto se je pričel.

Prihod v mesto.

Najprej se je peljal župan Venuti, v drugem vozu ministerski predsednik Koerber in tržaški namestnik Goess, na to dvorna kočija z Nj. Vel. cesarjem, ki je bil v paradni maršalski uniformi z velikim križem in v spremstvu generalnega adjutanta grofa Paar-a. Cesarski voz so spremljali štirje črno oblečeni biciklisti s krasno s cvetjem okrašenimi kolesi. Kolesarji, štirje krepki možaki: Marinčič, Mozečič, Gyrin in Palich so imeli nalog, v slučaju kakega napada hitro preprečiti napad.

Ko se je cesar peljal v mesto, spremljal ga je pravcati orkan urnebesnega navdušenja: mej zvonjenjem vseh zvonov goriških je donelo stotisoče navdušenih klicev s ceste in poslopij, neštevilno belih robcev in možkih klobukov je mahal cesarju prisrčni pozdrav, a težko pričakovani in ljubljani vladar je prijazno smehljajoč neprenehoma vračal pozdrave kimanjem z glavo in salutiranjem po vojaško.

Pozdrav goriških dam.

Na ribjem trgu je v tem že pričakovalo cesarja na krasno prirejeni estradi 300 goriških dam v slavnostnih toaletah. Ko se je cesar pripeljal do te estrade, je izstopil ter šel naproti grofici Selmi Coro-

*) Letnice, ko je bil cesar v Gorici. — Op. ured.

nini, katera je po trikratnem globokem poklonu sporočila cesarju pozdrav in dobrodošlico goriških dam, na kar se je cesar prisrčno zahvalil ter podal slednji predstavljeni mu dami roko.

Mej drugimi je bilo navzočih tudi mnogo slovenskih dam. Hči županova je poklonila cesarju šopek svežih rož. Na to se je odpeljal cesar po šolski ulici na Travniki v cerkev sv. Ignacija.

Zahvalnica pri sv. Ignaciju.

Ko se je prikazal cesar pod krasnim in originalnim slavokom konci šolske ulice, zadonelo mu je nasproti iz tisočev in tisočev grl na Travniku zbranega občinstva vihar živio in evviva klicev. Na vseh oknih in balkonih hiš, raz katerih je vihralo na stotine zastav, se je gnetlo vse polno ljudstva, ki so pozdravljali cesarja z mahanjem robcev in klobukov.

Na glavnem uhodu cerkve, kjer je bilo zbrano častništvo, mestni zastop in uradništvo, je pričakoval cesarja knez nadškof kardinal dr. Missia z vso goriško duhovščino ter Ga spremljal v notranje krasno prenovljene in opremljene cerkve. Tu se je vršila kratka cerkvena slavnost, katere se je udeležil Nj. Vel. cesar in najvišji dostojanstveniki, predstojniki vojaštva in uradov itd. ter se je zapela zahvalna pesem. Za cesarja je bil prirejen na evangelski strani pri altarju poseben baldahin. Mej Tantum ergo in blagoslovom je cesar klečal.

Defilé.

Cerkvena svečanost je trajala pol ure. Mej tem se je na Travniku spremenila slika. Kordon pri uhodu ulic na Travniki je odstopil in nove mase ljudstva so drle na Travniki, da se morejo udeležiti sijajne slovesnosti, ki se je poslej razvila tu. Na ogromnem prostoru Travnika je bilo razvrščeno vojaštvo in veteranci.

Ko se je po dokončani zahvalnici prikazal cesar na uhodu cerkve sv. Ignacija, nastal je nepopisen vihar mej ljudstvom, ki mu je gromom klicalo pozdrav z „živio“ in „evviva“. V sijajnem spremstvu se je Nj. Velič. podalo na to ogledovat vojaštvo in veteranski zbor. Cesar je mej sviranjem generalne koračnice korakal ob fronti vojaštva ter se vstopil potem k vodnjaku. Vojaštvo je nastopilo defilé in korakalo ob strani Paternollijeve hiše proti škofiji. Najprej so korakali deželni brambovci, potem garnizujoči pešpolk, za tem veterani. Ko so korakali mimo cesarja brambovci, je Nj. Vel. zadovoljno pritrjevalo z glavo, enako pri veteranih. Predsednika veter. društva Jacobija, je cesar pozval k sebi, izražujoč veteranom Svoje priznanje. Mej drugim je dejal Jacobiju cesar: „Vi ste si pridobili prav mnogih zaslug“.

Na to se je podal cesar peš v Svoj dvorec na okrajno glavarstvo. — V trenutku, ko je prestopil cesar prag rezidence, se je prikazala na poslopju cesarskega standarta (zastava). Nj. Vel. se je potem podalo v Svoje prostore, viharno pozdravljano od zbrane množice. Cesarja je v rezidenci sprejel ministerski predsednik Koerber, namestnik Goess in dvorni svetnik Bosizio.

Poklon deželnih stanov.

Višek slavnosti je bil, ko se je poklonil Nj. Velič. deželni zastop. Na verandi, ki se nahaja na desni strani glavarstvenega poslopja, je bil prirejen poseben šotor s cesarskim prestolom. Nasproti temu na desni je stal deželni glavar vitez dr. Pajer, na njegovi desni deželnega glavarja namestnik dr. Gregorčič, na levi starosta dež. poslancev Dottori. Navzoč je bil kot deželni poslanec tudi Nj. Em. kardinal dr. Jakob Missia in vsi ostali poslanci. V polukrogu za njimi pa so stali vsi župani, kateri so se udeležili poklonitve.

Ko se je prikazal cesar ter šel proti šotoru, zaorili so mu navdušeni „živio“ in „evviva“ klici navzočih, katerim so se pridružili gromoviti živio klici na Travniku na tisoče zbrane množice.

Na to je stopil pred cesarja deželni glavar dr. Pajer in Ga nagovoril z besedami, katere prinesemo doslovno prihodnjic.

Ko je deželni glavar dokončal svoj govor, zaklical je:

Nj. Veličanstvo naš najmilostlivejši cesar Franc Jožef I. naj živi!

Vzkliku glavarjevemu se je pridružil navdušeni klic vseh navzočih. Ta klic pa je bil ob enem znamenje na Travniku zbrani množici, da je dala izraza najvišjemu navdušenju z urnebesnimi živio klici. Ta trenutek so zapeli zvonovi v stolpu sv. Ignacija, na Gradu so zagromeli topovi in godba je zaigrala cesarsko himno. Velikansk, silen, da neopisen je bil ta trenutek, ko se je poklanjal Gospodarju dežele ves narod in njega zastopniki.

Ta hip ki je vidno vzradostil Nj. Veličanstvo cesarja, je stopil pred Njega dr. Anton Gregorčič ter mu v imenu dežele poklonil na krasni blazinici zlato spominsko svetinjo, na kar se je cesar prisrčno zahvalil.

Svetinja, katero je izdelal dunajski umetnik in mojster Tautenhayn, predstavlja na jedni strani dobro zadeto sliko Nj. Veličanstva cesarja Franca Jožefa I., na drugi strani podoba cesarja Maksimilijana I. in zadnjega grofa Leonharda V. goriškega, po čegar smrti, kakor znano, je pripadla grofovina po dedščini v last Habsburške hiše.

Ko si cesar zadovoljno ogleda spominsko svetinjo, se približa najprej kardinalu ter ga nagovori, potem k deželnemu glavarju, ki je po cesarjevem nagovoru predstavil Nj. Vel. vse poslance, najprej pa dež. odbornike, začeniši pri dr. Gregorčiču kot namestniku dež. glavarja.

Cesar je rekel dr. Gregorčiču: „Midva se pozna že iz Dunaja“. Cesar je vsakega izmej poslancev posebej nagovoril, pralal je vsakega n. pr., kateri volilni okraj da zastopa, ter se je zanimal za tamošnje krajevne razmere. Mej drugim je rekel poslancu Lapanji, kateri je menil, da v njegovem volilnem okraju težko pričakujejo železnice: „Da železnica je težavna stvar“.

S poslancem in odbornikom dr. Abramom je cesar govoril o pogo-

zdovanju Krasa in o razdelitvi pašnikov. Omenil je, da je, vozeč se po Krasu, sam opazil viden napredek v pogozdovanju Krasa ter da upliva na to najbrže dobro razdelitev pašnikov.

Za poslanci so prišli na vrsto župani, katere je predstavil dež. glavar in sicer je bilo namenjenih za predstavo 13 županov, za vsak sodni okraj jeden.

Cesar je nagovoril izmed teh dva italijanska župana in kakih pet, šest slovenskih, med njimi najprej ekscelenco grofa Franca Coroninija, Šenpeterskega župana, potem kobaridskega župana, ajdovskega, cerkniškega, kanalskega in bolškega g. Jonko-ta, kateremu je cesar rekel: „Midva sva že stara znanca“. Po tem aktu je odšel cesar v Svoje prostore.

Sprememba glavne vojaške straže.

V tem se je približalo poludne in kakor je običajno na cesarskem dvoru na Dunaju, da igra ob menjavanju dvorne vojaške straže vojaška godba, tako se je zgodilo tudi zdaj na Travniku pred veliko vojašnico.

Tu pa se je zgodilo nekaj posebnega.

Ko začuje naše ljudstvo glasove cesarske himne, poloti se ga toliko navdušenje, da jame mej sviranjem godbe glasno peti **„Bog ohrani, Bog obvaruj, nam cesarja Avstrijo!“**

To je cesar slišal in je v pogovoru z nekimi gospodi se z vidnim zadovoljstvom izrazil o tem intermezzu.

Predstava dostojanstvenikov in oblastnij.

Popoludne ob 2. uri se je vršilo predstavljenje cerkvenih, vojaških in civilnih dostojanstvenikov ter predstojnikov raznih oblastnij. Najprej se je predstavil Nj. Eminenca kardinal z duhovščino, na kar so sledili drugi.

Razkritje spominske plošče na deželni hiši.

Točno ob 3. uri zapusti cesar s svojim spremstvom Svoj dvorec ter se odpelje pred deželno hišo. Ob ulicah je bila razvrščena šolska mladina. Na stolnem trgu pa so cesarja pričakovali deželni odbor z glavarjem na čelu in vsi poslanci ter župani in ogromna množica ljudstva. Ko se pripelje cesar, zavrvi godba cesarsko pesem in cesar stopi z voza ter se poda na pripravljeni prostor. Deželni glavar Ga pozdravi ter Mu naznani, da je dežela vzdala tukaj spominsko ploščo v proslavo tega dneva. Mej tem se zavesa odgrne in pri tej prici zaorijo glasni živio klici. Nj. Vel. cesar je sprejel zadovoljen na znanje ta čin ter se odpeljal potem na trg starega sv. Antona na sadno razstavo.

Cesar v sadni razstavi.

Pred uhodom v sadno razstavo je pričakoval cesarja predsednik c. kr. kmetijske družbe ekscelenca grof Franc Coronini z odborniki.

Cesar je vstopil v razstavo ter jel ogledovati isto. — Posebno dober utis sta napravile na cesarja dve podobi, katere je naslikal gospod G v a j c, profesor na tukajšnjem ženskem izobraževališču, predstavljajoči jedna slovenski del in jedna italijanski del dežele.

Predsednik je predstavil cesarju gospoda Gvajca, kateremu je izrazil cesar Svoje Najvišje priznanje. Potem je ogledoval razstavljen sadje z veliko pazljivostjo. Govoril je z raznimi razstavljalci kakor: z gosp. grofom Žigo Attemsom, z g. Jakončičem, z Alpi-jem in drugimi. Na razstavi so bile tudi ženske z Brd, ki so lupile češplje, kar je cesarja posebno zanimalo.

Cesar je popolnoma zadovoljen zapustil razstavo ter se odpeljal potem v novo mestno hiralnico pri „rusi hiši“ po ulici Dreossi. Ko si je ogledal hiralnico, se je vrnil po ulici Dreossi čez stari trg, po municipalni ulici in mimo kapucinov po tržaški cesti najprej v vojašnico brambovcov in potem v topničarsko vojašnico.

Na dvorišču je defilovalo cesarju topničarstvo; po dovršenem defileju in ogledu vojašnic se je vrnil cesar po Raštelu zopet v Svoj dvorec.

Dvorni obed.

Zvečer ob 6. uri je bil v rezidenčni dvorani dvorni obed. Navzoč je bil mej drugimi Eminenca kardinal Missia, eks. grof Franc Coronini in grof Attems, ter slovenski poslanci gg.: Muha, dr. Rojic, Oskar Gabršček in dr. Abram.

Mej obedom se je na Travniku zbirala čedalje večja množica ljudstva in so svirale razne godbe. Vnovič in vnovič so zaorili iz množice gromoviti živio in evviva klici, ki so uprav tekmovali med seboj v navdušenju.

Bakljada in razsvetjava.

Že v rani večerni uri so se začele razsvetljevati vse hiše v mestu in okolici. Na oknih in balkonih so se prikazovali divni in vmes jako znakoviti transparenti. Tako je bila na balkonu in oknih predsednika veter. društva Jakobi-ja v vojaški ulici izražena znakovita zgodovinska prispodoba vladarstva dežele Goriške s slikami grofa Leonharda V. in cesarja Maksimilijana I., a na balkonu je bil sredi zelenja kip cesarja Franca Jožefa I. Trg Korenj je bil ves v bengalični luči in prečarobno razsvetljen.

Ljudstvo se je gnetlo po vseh ulicah in vse se je divilo krasnim prizorom razsvetljave. Fontana na Travniku je žarela v beli in rudeči luči sredi zelenja...

Točno ob 8. uri je pričela bakljada. Nastopilo je okoli 500 ljudi nosilcev z lampijoni, pred katerimi je korakala goriška mestna godba in več drugih z dežele.

Mej baklado se je prikazal Nj. Vel. česar na balkonu rezidence in ogledoval sliko na Travniku celi četrt ure, prijazno pozdravljajoč z roko. Občinstvo pa mu je grmelo neprestano navdušenih živio klicev.

S tem je bilo končano slavlje prvega dneva.

Katoliški shodi.

Drugi katoliški shod v Ljubljani.

(Konec.)

Posebno lepe so bile besede, katere je govoril kardinal do onega dela slov. učiteljstva, ki se je baš za dni II. kat. shoda zbralo okoli v isti čas ustanovljene „Slomšekove zveze“. Tu je dejal visoki govornik: „Veseli me prav posebno, da se učiteljstvo naše zadnji čas pogumno oprijemlje katoliške zastave; temu se radujem vzlasti radi tega, ker verni učitelj veliko lažje in veliko uspešneje vrši svoj vzvišeni posel v šoli, kakor učitelj, ki nima vere in ljubezni do Boga. Tembolj je to hvalevredno, ker katoliškomišleče učiteljstvo živi mej nami v težavnih razmerah ter je izpostavljeno najhujšemu napadanju; ako se vkljub takim razmeram mnogi učitelji in učiteljice otresajo vsake bojazni in zavedno nastopajo kot verni krščanski učitelji, je to njim v posebno čast, šoli pa v veliko korist, s takim značajnim nastopanjem si konečno morajo pridobiti tudi spoštovanje nasprotnikov“.

Na koncu je izpregovoril kardinal te-le velepomembne besede: „Bodite potrpežljivi! Ne dā se vse naenkrat storiti. Hiša se ne zgradi jeden dan in drevo ne pade na prvi mahljej. Le vstrajnemu delu je uspeh zagotovljen. Bodite potrpežljivi tudi z onimi, ki niso naših mislij, ne povračajte jim jednakega z enakim, ker z mirnim prenašanjem, s potrpežljivostjo se tudi pri takih doseže največ uspehov. Vaše nastopanje naj bode povsod mirno, premišljeno, vztrajno in potrpežljivo, tedaj bo Bog blagoslavljal vaše delo“, na kar je podelil navzočim svoj blagoslov.

Pri odhodu so se čuli navdušeni klici: Na svidanje na tretjem katoliškem shodu!

In tako je završil ta zares značilen shod svoje delovanje. O tem shodu so izražali razni domači in vnanji listi svoje razne nazore. Vender smemo reči, da vsak list, ki je urejevan od dostojnih in olikanih ljudij, je govoril o shodu resno in dostojno, četudi se ni strinjal v načelih s shodom. Ker dostojen na-

sprotnik govori dostojno tudi o onem, s komur ne soglašā.

Kakor smo mi sledili razpravam II. kat. shoda, smo o istem zadobili prepričanje, da je vršil le najsvetejšo človekoljubno in kulturno nalogo in da ni izrekel ničesar, kar bi pomenilo škodo ali nesrečo slovenskega naroda. Naravnost nedostojno se nam zatorej zdi pisarjenje nekaterih listov, ki se v svoji pritlikavosti hočejo popenjati do viška onih duhov, ki so poveljevali shod s svojimi uzornimi besedami. Taki v umazanostih tekmujoči listi je hočejo degradovati pomen katoliškega shoda v njega glavnih načelih na — „ideale klerikalizma“ in nekako klicati „narodno-napredništvo“ v boj zoper delo kat. shoda.

Ti listi naj bi rajše primerjali delo čistega krščanstva z delom pogubnega židovstva, katero med vrstami zagovarjajo, potem bi morali priti do zaključka, da je bil katoliški shod baš radi tega potreben, ker je očrtal še intenzivnejše krščansko delo zoper program lažiliberalizma, izidšega iz vsej človeški družbi, toraj tudi našim „liberalcem“, skrajno nevarnega židovstva.

Dopisi.

Z Goriškega. (Šol. razmere v goriškem okraju. Nezadovoljnost in pritožbe mej učiteljstvom tega okraja naraščajo. Nič nam ne pomaga, da ima (po zadržilu „Soče“) narodno-napredna stranka večino v tem velevažnem zastopu, kajti naše razmere ne napredujejo, pač pa nazadujejo. V prejšnjih časih, ko se ni bilo naprednjakov v okr. š. svetu, so se službe redno po dvakrat na leto razpisavale, a sedaj že celo leto nič. V vseh drugih š. okrajih so bile službe že po dvakrat razpisane (še celo v mestu Gorici, kjer gospodujejo Lahi, je bila razpisana služba učitelja na slovenski šoli), samo v našem okraju nič. Kdo je kriv tem razmeram? Po Istri se večkrat pritožujejo Hrvati, da se ne razpisujejo službe v stalno nameščenje in dolže ital. oblastnije, kdo so pa pri nas te „ital. oblastnije“?

Drugo, kar vzbuja med prizadetimi učitelji in med občinstvom sploh veliko nevoljo, je to, da se samovoljno brez poverja premešča učitelje. Zgodilo se je letos, da so premestili nekoga, ki je služboval že dve leti v detičnem kraju, kjer je bil obče priljubljen, kjer je opravljal službo organista, v drug kraj, kjer ne bo imel tega zaslужka. Na njega mesto pa je prišel učitelj, ki je letos zapustil učiteljske. Nič ni pomagalo, da se je zavzel za prvega kr. š. svet in županstvo. Tudi o uzroku tega premeščenja se govori, toda za sedaj molčimo... Druzega oženjenega učitelja se je premestilo v tak kraj, kjer nikakor ne more dobiti kuhinje, da bi si skuhala družina potrebna jedila. Živeti mora v gostilni in hrano, kajpak, drago plačevati. Hišno opravo moral pa je dotičnik pustiti na poprejšnjem mestu svoje službovanja. C. k. okr. š. svet je poznal razmere, a kljub temu se je to zgodilo tako. V nek drug kraj pa, kjer je službeno stanovanje za učitelja, poslal je isti okr. š. svet mladega, neporočenega učitelja, ki ima stanovanje najbrž zaprto, ako ne popolnoma, vsaj deloma.

Kako naj si vse to razlagamo?

In ako se človek pritoži, da ne more dobiti stanovanja, dobi za odgovor: odpovejte se službi! Zakaj pa smō se učili in pripravljali toliko časa? Ali je to v zmislu zakonov?

Saj se skrbi za najzadnje služabnike pri drugih stanovih, da dobe primerno stanovanje, učitelj pa naj bi spal v kakem skednju ali pa pod milim nebom! Kaj nam pomaga denarna odškodnina, ako ne moremo dobiti stanovanja? Poglejmo železniške čuvaje, kako so preskrbljeni s stanovanjem, z vodo, z vrtom i. t. d. Učitelj pa se mora potikati po najslabših kotih in te drago plačevati, ako jih sploh še dobi. Na te razmere opozarjamo stariše, ki mislijo poslati svoje sinove na učiteljske. Ako nočejo svojih otrok sto-

riti nesrečnih, naj tega nikar ne store. Pošljejo naj svoje otroke kamorkoli, samo ne na učiteljske, kajti učitelj je dandanes med drugimi stanovi pravi trpin. Sl. c. k. dež. š. svet naj pa te razmere preišče in pomaga bednemu učiteljstvu.

S tolminskih hribov. — Gospod urednik, danes sva mi dva v besedi! O goriškem narodnem boju in prepiru hočem nepristransko napisati (bolj v kratkih potezah) tudi jaz svoje misli in sicer: kdo je kriv, kdo laže in kdo slepari? Torej z resnico na dan!

G. Gabršček je obesil učiteljsko službo na klin ter prišel v Gorico. — „Soča“ je začel urejati in izdajati vzajemno z g. dr. Gregorčičem. List je bil izvrstno urejevan in delo je povoljno uspevalo. Ko je pa dr. Gregor. odhajal za več časa v državni zbor, začel je Gabršček malo po malo pisati politiko na svojo roko. „Soča“ je postajala teden za tednom večja ščipalka nekaterih oseb, ki niso bile naklonjene njenemu uredniku. Začela je vohati tudi po farovžih in cerkvah, kako pridiguje ta ali oni duhovnik, kako govori o politiki in če je njen nasprotnik. Tako je po svoje krcala zdaj tega, zdaj drugega duhovnika, pa tudi neduhovnika. „Soča“ je sejala prepir in sovraštvo, ona je kriva narodne nesloge in nemira.

Blagomili g. dr. Gregorčič imel je s tako „Sočo“ nekaj časa potrpljenje, spoznavši pa, da taka pisarija je narodu v škodo in duhovstvu v sramoto, se je s svojo stranko odslovil od „Soče“ in njenega urednika. „Soča“ je prešla popolnoma v Gabr. roke. Ustanovivši si lastno „Goriško tiskarno“ bil je na konju, res pravi „narodni kavalir“. Da bode lažje in prosteje delat „za narod in domovino“ (a menda še bolj za svojo mošnjo), posegel je še z večjim radikalizmom in liberalizmom po svojih, namišljenih nasprotnikih. S tem činom je stopil Gabr. popolnoma na krivo pot. Bil je do zdaj med našim ljudstvom spoštovan, užival je neko zaupanje — in res, storil bi bil narodu lahko mnogo dobrot v svojem zvanju kot časnikar in narodnjak-Slovan, ako bi bil ostal stanovit, na pravem potu v tesni zvezi in v lepi slogi z blagorazumnim g. dr. Gregorčičem.

Nekoliko učenega pa časti hlepne ga človeka v sedanjem modernem času prime se rada oholost in napihnjenost, ki je vir sovraštva in nesloge. G. Gabr. si je mislil: „Soča“ je v moji časti in oblasti; tudi imam svojo tiskarno, druge slovenske tiskarne ni v Gorici, lahko delam, kar mi drago in udriham po nasprotnikih kolikor hočem.

Kar je „Slov. Narod“ v Ljubljani, to bodi moja „Soča“ v Gorici, glasilo „narodno-napredne“ stranke, ki naj brez milosti pobiva klerikalizem na Goriškem. Gabrščeka ime in delo naj zaslovi daleč po svetu!

Jasno je ko beli dan, da s takim listom, kot je bila „Soča“, se ni moglo ujemati in družiti naše pravo narodno duhovsko in posvetno razumnštvo. Odlični goriški Slovenci ustanovili so lastno tiskarno in začeli izdajati političen list „Gorico“ tudi v obrambo grdega zbadanja in blatenja prvih narodnjakov in še posebno sramotjenja ozir. poniževanja duhovskega stanu.

Kdo je torej kriv boja in prepira? Kdo je prvi začel z osebno, gnusno pisarijo, če ne „Soča“ sama?

Gabr. pa se je zdaj zvezal z dr. Tumo v trdno zvezo proti „klerikalni“ stranki z zvijačnim izgovorom in kričavo pisarijo v „Soči“: „Glejte, ljudje božji, kako nas klerikalci napadajo, blatijo in preganjajo! ti posvečeni in neposvečeni rokovnjači, črni hujskači, Goričanska banda, polna sleparije in lumparije itd.“

Ta „narodno-napredna“ stranka drži se navodila: „Prima regula iuris, negare“. Zato ji ni resnica sveta. Ako se tem ljudem resnica dokaže, pa jim ne ugaja, hočejo isto utajiti, najčesče z nago in razgaljeno lažjo ozir. zavijačo.

Kdo drugi slepari, če ne „Soča“ sama?

Ko je lansko leto začela izhajati „Gorica“, takoj jo je „Soča“ prekrstila v neumno devico „Norico“ oziroma v brezvestno tercijalko. „Primorskemu Listu“ pravi, da je „Lažnjivi Kljukec“, „Prismoj. List“ itd.

Po tolikem krotkem potrpljenju in molčanju nasvetoval bi jaz, da se primerno tudi „Soča“ prekrsti v — „Točo“ ker tolče kakor toča in napravlja škodo v deželi. Ne samo, da „Toča“ narodu škoduje, nego tudi rožlja, v posmeh in škodoželjnost od strani drugorodcev v našej domovini. To je hudo!

Prava narodno-napredna stranka je ona, ki spaja lepo z dobrim, a strančica od „Toče“ lepo in dobro uničuje ter spaja samo grdo s hudim. Tako je.

Da vidimo dokaze!

V začetku julija t. l. bil sem v Trstu. Opoludne krenem v gostilno „Pri Petelinu“. Sedem k mizi na levo. Čez pol ure ustopi pet naših dijakov (bili so menda srednješolci) ter sedejo krog mize na desni strani sobane. Eden iz med peterih skoči po „Točo“ k bližnji mizi. Dijaki čitajo zdaj bolj glasno, zdaj bolj tiho, vmes pa se sliši neko zaničljivo hihitanje z opazkami: „Hudičevi f...“, „Vrag naj jih vzame!“ itd. Mislil sem si: „O uboga naša mladina, da srčes nauk iz nerodne „Toče“, ki te pohujšuje in zapeljuje ter tako spaja grdo s hudim!“

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje avstrijske reči.

Že danes je prepričana vlada, da ne bo nič opravila s prihodnjim državnim zborom glede mirnega in pozitivnega delovanja. Zato prihajajo na dan glasovi, kaj da namerava vlada ter kako da misli uravnati svoje delovanje.

Tako smo čitali te dni v nekem listu ki pravi, da je podučen „od najzanesljivejše strani“, nekaj prav čudnega, skoro neverjetnega o vladnih nakanah. Isti list pravi namreč, da bo predložila vlada prihodnjemu državnemu zboru več svojih zakonskih načrtov, med temi v prvi vrsti že znane investicijske predloge, državni proračun itd. Te zakonske načrte, da bo predložila vlada državnemu zboru s posebnim cesarskim dekretom, ki bo pozival državni zbor, da jih reši v dotičnem času. Ako bi pa državni zbor v določenem času tega ne storil, potem predloži vlada omenjene zakonske načrte gosposki zbornici, ki se skliče v ta namen. A ko jih gosposka zbornica reši, jih predloži vlada cesarju v sankeijo.

Javorski pred svojimi volilci.

Vitez Javorski, načelnik poljskega državnozbornskega kluba in ob enem vodja bivše državnozbornske desnice, je sklical te dni v Zloczevem volilni shod. Ugled tega Poljaka je začel zadnji čas celo med Poljaki jako pojemati, ker je zavaladalo mnenje, da pri Javorskem ne more več biti govora o samostalnosti ter da je preveč pristopen vplivom družini činiteljev. Ta mož govori sedaj o „parlamentarnem anarhizmu“, ne da bi pomislil, da nosi on sam veliki del krivde na tem, da je prišlo, od tega „anarhizma“. Njegova največja krivda glede parlamentarnega anarhizma pa ni morebiti ta, da je tako samooblastno in na nečuden način razbil bivšo državnozbornsko večino, marveč njegova največja krivda na parlamentarnem anarhizmu je pač ta, da je s pokojnim grofom Hohenwartom pomagal levicarjem, da so strmoglavili grofa Taafelja baš v onem trenutku, ko je hotel ta bistroumni državnik vpeljati v državi splošno volilno pravico, toraj jedino sredstvo, ki je v stanu v Avstriji spraviti parlamentarni voz v pravi tir. Ta mož toraj je govoril te dni pred svojimi volilci. Novega seveda ni nič povedal, ko je volilec svetoval, naj gredo Poljaki od slej z vsako vlado. Saj je to pač od nekdanj njegovo načelo in ako se ni v zadnjih časih strogo izvrševalo, ni njegova zastuga — nego je pripisovati okolnosti, da se je začelo dani ti že tudi med Poljaki ter da so začeli nekateri med njimi izprevideti, da ni prav, ako pomagajo Nemcem raznarodovati Slovane, — ker bi znala na vse zadnje priti vrsta tudi na nje. To dokazujejo pač že dogodki na Poznanskem, kjer Nemčija s kruto silo ponemčuje Poljake.

Takih dejstev Javorski ne more zanikati, za to pa ne sme preveč napejati svoje mešetarske strune med Nemci in Poljaki, ker bi znala na vse zadnje venderle — počti in Javorski ostal bi brez — zaslužka.

Zato in za nič drugega, torej je bil Javorski zadnjih par let nekoliko v opoziciji proti vladam, ki so bile nemške. Da je pa ta mož za svojo osebo šel na roko kolikor je mogel tudi tem vladam — o tem smo popolnoma prepričani.

Ako je torej v Zloczevu priporočal, saj bi sli poljski poslanci z vsako vlado — povedal ni nič novega, igral je le spet jedenkrat nekoliko bolj očitno svojo mešetarsko ulogo.

To pa, kar smo hoteli in hočemo očitno in odločno — ožigosati, je pristranost Javorskega, s katero je opisoval svojimi volilec vse ono, kar se je godilo zadnja leta v državnem zboru.

Dočim je mož obsojal češko obstrukcijo, ni niti omenil nemške, katera je prav za prav rodila vse zlo in ž njim tudi češko obstrukcijo.

Javorski ni imel toliko poguma, da bi jasno priznal, da je bila nemška obstrukcija neopravičena, a češka — opravičena.

In ker ni tega storil, zgubil je pravico zahtevati od Čehov in sploh od nas Slovanov — da bi ga smatrali za nepristranskega politika.

Francija.

Dnevi sedanje židoliberalne vlade na Francozkem so štet, to se je pokazalo baš te dni v Parizu. Župan stolice francoske, Grébauval je hotel prirediti za ponedeljek velik banket mesta Pariza, na kateri je povabil vse župane francoske, a tudi nekaj vnanjih. Povabilu so se odzvali župani v ogromnem številu tako, da bi bila na tem banketu zastopana po županih skoro vsa Francija, odzvala sta se pa tudi dunajski in petrograjski župan ter londonski lord major. Ker je pa francoska vlada slutila, da bi pomenil ta banket javni poraz židoliberalizma, kateri poraz se je tako očito pojavil na zadnjih francoskih občinskih volitvah, je prepovedala županu ta banket, priredila pa sama zaključni banket svetovne razstave, na katerem se bo povdarjala slava republike. Ker se francoska vlada že tako boji nasprotnih banketov, da jih mora prepovedovati, stoji že slabo s njeno oblastjo.

Domače in razne novice.

Smrtna kosa. V noči od sobote na nedeljo je preminul v Gorici v vili Teufenbach na Corsu baron Locatelli, korminski župan in deželni poslanec ter veleposestnik v Korminu. V petek zvečer namreč zadela ga je vozečega se v kočiji kap. Baron Locatelli se je pripeljal v Gorico, da bi se drug dan udeležil slavnostnega vsprejema cesarjevega, kateremu je bil najzvestejši počanik.

Pogreb je bil danes ob 10. predp. Truplo pokojnika so blagoslovili v stolni cerkvi, potem so ga odpeljali v družinsko rakev v Korminu.

Imenik obdarjencev na sadni razstavi. Darila c. kr. kmet. društva v Gorici.

Državna darila:

Srebrno državno svetinjo: Kanalsko sadjerejsko in vinorejsko društvo — Kmetijska zadruga v Št. Petru — Tolminsko sadjerejsko društvo — Vuillemin Aleksander v Stračicah — Cristofoletti Jakob v Gorici — Bortolomei pl. Henrik v Solkanu — Torelli, sadjerežec v Gorici — A. Baumann v Gorici. — Oskrbništvo Jachia v Rudi.

Broneno svetinjo: Žavnik Ivan v Biljah — Fabiani Jožef v Kobdiju — Ljudska šola v Kobaridu.

Častno diploma: Žiga grof Attems v Podgori — Baron Eugen Ritter v Monasteru — Marizza Jakob — Jourdan Honoré.

Zlato svetinjo: Vrtovec Andrej učitelj, tajnik sadjarskega društva v Tolminu — Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda — Kocjančič Andrej v Podgori — Ivana vdova Somazzi v Ronkah — Vitez Anton Dottori v Ronkah — Vitez Andrej Pauletig v Campolongo — Grof Silv. Baguerre v Gorici — Palm Henrik v Gorici — Oskrbništvo grofa Latourja v Rusiču — Claus Avgust v Koprivi — Vitez Trevisan Mih. v Trzinu — prof. Gvaiz Anton za sodelovanje.

Srebrno svetinjo: Vuga France v Kanalu — Dr. Golmayer Josip v Kanalu — Kenda Mihael voditelj ljudske šole v Volčah — Devetak Anton v Tolminu — Luznik Ivan v Polubnju — Kovačič Ignacij pri sv. Luciji — Božič Štefan v Podmeleu — Kmetijska zadruga v Šempasu — Baron Mihael Locatelli v Korminu — Musina Karol v Starigori — Grof Henrik Dubsky v Mediji — Hummel Flaminij v Ronkah — Stabile J. Kr. v Ogleju — Dr. Verzeznassi France v Perteole — Dujec Ivan v Zavrheku — Bratina Kristjan, voditelj ljudske šole v Boveu — Brunner-jevo oskrbnništvo v Isola Morosini — Stotnik Jesenko v Go-

rici za sodelovanje — Stacul France oskrbnik v Podgori — Kmetijska zadruga v Cirknem — Resch Anton v Foljanu za pletenice.

Broneno svetinjo: Vendramin Ivan v St. Martinu — Figar Josip v St. Martinu — Šiligoj Josip v Dobrovem Kristančič Ivan v Višnjevku — Stekar Josip v Senočetnem — Jakin Jakob — Zucchiati Anton — Zamar Miha v Biljani — Batič I. v Šempasu — conte Jakob Panigai v Škodovaki — pl. Locatelli Franc v Vertolbi — Stacul France v Mediji — Furlani Mihael v Gorici — Sandrigo Luka v Ogleju — Lonzar C. v Trzinu — Vergna France v Fari — Gollob Janez v Solkanu — Grapulin Andrej v Gorici — Antonelli Ant. v Cervinjanu — Grofica Attems Matilda v Podgori — Ravnikar Vekoslav — Kosmač Anton v Cirknem — Reje Andrej v Šebreljah — Hrast Ivan voditelj ljudske šole v Cirknem — Vidič Ivan v Kanalu — Pirih Matevž na Št. Viški gori — Katarina vdova Stabile v Ogleju — Brata Travain, bar. Ritterjeva opravnik v Monasteru — Cechet Anton v Fopljacu za pletenice.

(Konec prih.)

Sadna razstava bo odprta do 5. oktobra t. l. vsak dan od 8. zjutraj do 5. popoldne. Vstopnina 20 h.

Kazenska obravnava proti dr. Tumu. Goriske ljudske posojilnice ravnateljstvo je imelo dne 20. aprila t. l. svojo sejo, pri kateri se je razpravljalo o družbenih računih. Pri tej seji so bili navzoči dr. Tuma, dr. Kos, Ferfila in Kopač, — dr. Franko je bil odsoten, ker je moral isti dan v Trst. Ko je končal razgovor o računih, predlaga dr. Tuma kar hkratu en blokvsprejem več sto novih udov — proti kateremu vsprejemu se je večina ravnateljstva že jedenkrat izrekla. Ko začuje tak predlog dr. Kos, vstane ter odide iz sobe, isto tako vstane tudi Ferfila ter se isto tako oddalji iz sobe. Samo predno je šel iz sobe, je še rekel, da o tej stvari ne glasuje ter si poišče kos smodke, ko je pred začetkom seje v sejni sobi nekam položil. Ko se Ferfila čez nekaj časa zopet vrne v sobo, mu da dr. Tuma prečitati zapisnik, v katerem je bilo rečeno, da se je Ferfila glede vsprejema novih udov udeležil glasovanja — ter da je glasoval proti vsprejemu, dočim da sta dr. Tuma in Kopač glasovala za vsprejem, in da so torej sprejeti vsi ti udje, ki niso bili niti prečitani in o katerih se sploh ni nič razpravljalo. Ferfila odločno protestuje in trdi, da ni glasoval ne za, ne proti, da sploh ni glasoval — in noče zapisnika podpisati, tako da je bil dotični zapisnik podpisan od samo dveh članov ravnateljstva, dočim zahtevajo pravila, da ga morajo podpisati najmanj trije člani ravnateljstva in da je šele tedaj veljaven.

Ko so doznali o takem postopanju drugi udje „Goriške ljudske posojilnice“, pritožili so se na c. kr. deželno kot trgovsko sodišče, naj bi isto uvidelo, da so na tak način in nepostavno vsprejeti novi udje, ter da bi jih izključilo od glasovanja pri običnem zboru ali pa ukrenilo, kar se mu zdi sploh potrebno, da se varuje postava. C. kr. deželno kot trgovsko sodišče ni pa takrat ukrenilo ničesar, občni zbor „Ljudske posojilnice“ se je vršil in „narodno-napredna“ stranka — je spravila s pomočjo glasov, ki so se vsprejeli na način — kakor smo ga ravno kar opisali — svoje ljudi v ravnateljstvo. Pozneje pa se je začela pri deželnem sodišču preiskava — in vsled te je tožil državni pravdnik dr. Tuma, da je zakrivil nepravilen in nepostaven vsprejem posojilničnih udov v društveni register. In zaradi tega je stal včeraj dr. Tuma pred tukajšnjim c. kr. deželnim sodiščem. Predsedoval je razpravi deželne sodnije svetovalec Zörner, a votanti so bili svetovalci Milovčič, Gabrijelčič in Smarda.

Obtožbo je zastopal državni pravdnikstva namestnik Jeglič.

Glavna priča je bil Ferfila. Ta je slej kakor prej trdil, da ni glasoval v zgoraj omenjeni seji, a sodniki so si vkljub temu ustvarili subjektivno mnenje, da je dr. Tuma vendarle lahko smatral Ferfilovo postopanje pri seji kot glasovanje. Isti sodniki so bili, ko se jim je dokazalo, da so se proti vsem določbam pravil vsprejemali v posojilnico novi udje brez nikake seje — tudi mnenja, da je tako postopanje nepravilno in nepostavno — a da ni kaznivo — ker je to taka navada.

Vsled takega subjektivnega mnenja sodnikov je bil torej dr. Tuma oproščen — četudi je državnega pravdnika namestnik obtožbo izvrstno zagovarjal, ter je natanko dokazal celo vrsto neredov in nepravilnosti pri „Goriški ljudski posojilnici“, katero vodi dr. Tuma tako uzorao. Ne vemo pa, ako je s tem izrečena že zadnja beseda in ako ne bo drž. pravdnništvo proti tej razsodbi rekurriralo.

Dr. Gregor v Gorici. Vodja mladonemške stranke dr. Edvard Gregor, se je mudil za cesarske slavnosti v Gorici in je imel v soboto popoldne daljši pogovor z ministerskim predsednikom dr. Koerberjem.

Hišna preiskava. V noči od minulega četrtka na petek se je vršila stroga preiskava v stanovanju predsednika italijanskega delavskega društva „Federazione“, Strasserja. Preiskava je bila tudi v družbenih prostorih. Zasegli so več socijalističnih listov, pisem in drugih spisov ter knjig.

V Korminu nameravajo postaviti spomenik cesarju Maksimilijanu I., kateri je bil prvi gospodar Goriško-Gradiške iz slavne rodu Habsburžanov.

Iz Kanala, nam poročajo: Danes dne 27. septembra smo spremili k zadnjemu počitku najstarejšega vojaškega veterana vrlega Janeza Perkon-a. Ranjki je bil kot oče družine od vseh spoštovan, delaven mož in miren človek. K vojakom je bil vzet leta 1850. in sicer k 22. pešpolku, pri katerem je služboval 8 let zaporedoma. Ker je bil lepe postave in tudi pametnega vedenja, je bil od gori navedenega pešpolka izbran za c. kr. dvornega stražnika na Dunaju, kjer je služil toliko časa, da je imel skupaj 17 službenih let.

Zaslужni vojak in veteran naj v miru počiva!

Ker imam že pero v rokah, naj omenim, da bi slavno predsedništvo vojaškega veteranskega društva storilo prav, ako o priliki kakega umrlega člana in sicer po § 7—8 obvesti o pravem času društvenike, kedaj se imajo udeležiti mrtvaškega sprejema. Pa brez zamere! Veteran.

Nesreča na lovu. Bivšega c. kr. gozdnega oskrbnika v Dolu pri Otlici g. Rotha, ki je bil zdaj v službi na Bledu, je njegov gozdni pomočnik predvčeršnjem na lovu po nesreči tako ostrelil, da je vsled izkrvavljenja kmalo potem umrl.

Bralno društvo „Domovina“ v Volčjemgradu je imelo v nedeljo dne 23. sept. 1900 svoj letni redni občni zbor, pri katerem se je vršila volitev novega odbora. Načelniki so: Avgust Štolfa, predsednik; Anton Žigon, podpred., Ivan Kosmina, tajnik in Fran Jurca kot blagajnik. Ostali odborniki so: Ivan Štolfa štev. 26, Ivan Štolfa štev. 36, Vinko Štolfa in Miroslav Rebula.

Glasba. Strokovni list „Cerkveni Glasbenik“ 9 št. t. l. ocenjuje „Cerkveno šolsko pesmarico za učence ljudskih šol, op. 163 sledeče:

„Ime skladateljevo samo pove, da so pesmi vseskozi ne le cerkvenega duha, ampak tudi za nežno šolsko mladino pripravne. Mi kar najtopleje priporočamo to pesmarico vsem g. učiteljem, naj jo pridno uporabljajo. Dozdaj ni bilo tako lepe zbirke za mladino. Bodimo hvaležni g. skladatelju za njegov trud.“

Špedicijska poslovnica

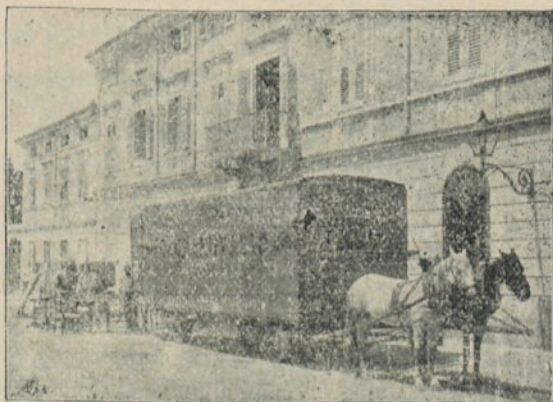
G. Hvalič v Gorici,

v ulici Morelli št. 12.

Priporoča se toplo Slovincem v mestu in rojakom na deželi za prevažanje vsakovrstnega blaga in pohištva v vse kraje. Ker ima

tri nove zaprte vozove za prevažanje,

zagotavlja, da se blago nepoškodovano dostavlja.

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Tovarna pohištva FRANCO PAVŠIČ,

Gorica, Šempeterska cesta št. 9,

izdeluje najzanesljivejše in najtrajnejše izdelano pohištvo po zmerni, poštenu, dela povsem vredni ceni.

Posebno priporoča opravo za

spalne in jedilne sobe
za salone in pisarne.

Kupuje orehova debela, prodaja orehove obkladke (rimeše) itd. itd. itd.

Ugodni plačilni pogoji!

Vsaka naročba se izvrši v najkrajšem času.

Odlikovana tovarna

vsakovrstnega pohištva.

Ivan Doljak, Solkan pri Gorici

v lastni hiši. — Lastne žage. — Ustanovljena l. 1891.

Zaloga

vsakovrstnega pohištva, kompletnih spalnic, jedilnic in sprejemnic, od najnavadnejšega do najfinejšega sloga; vsakovrstnih slik, zreal, okvirjev in stolic, kakor tudi vseh tapetarskih izdelkov. — Zaloga vsakovrstnih desk iz mehkega in trdega lesu; velika zbirka obkladkov (remeša) in strgarskih izdelkov, kakor tudi vseh k mizarski, strgarski in tapetarski stroki spadajočih potrebščin.

Blago se razpošilja na vse kraje prosto železniška postaja goriška.

Jamči se za točno postrežbo. — Brez konkurence!

Loterijske številke.

29. septembra.

Dunaj 35 25 20 68 58
Gradec 75 79 30 25 43

Anton Fon,

klobučar in gostilničar,

Semeniška ulica št. 6,

ima bogato zalogo raznovrstnih

klobukov

ter toči v svoji krčmi

pristna domača vina

in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Kolesarji pozor!

Podpisani naznanja gg. kolesarjem, da ima v zalogi dyokolesa iz najboljšega materiala po jako nizkih cenah, in sicer od 170 kron (85 gld.) naprej opremljene z vsemi potrebnimi (komplet). — Ob enem priporoča gg. krojačem in šiviljam svojo veliko zalogo raznovrstnih šivalnih strojev najnovejših sistemov od 48 kron (24 gld.) naprej. — Poroštvo 5 let. — Daja tudi na obroke.

Z odličnim spoštovanjem

Martin Šuligoj,
urar v Kanalu.

Josip Gorjanc

gostilničar

v Attemsovi palači na Kornu

ima tudi hleve za korpe in vozove
Razun dobrega črnega in belega vina ter
piva, priporoča vedno izvrstna jedila,
gorka ali mrzla.

Ima cena prenočišča.

Anton Bortolotti,

kamnosek,

Gorica, Franc-Jozefova cesta št. 33.

Zaloga mrtvaških spomenikov,
cene od 10 do 200 gld.

Centralna posojilnica,

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

v Gorici, v ulici Vetturini št. 9. (Šolski Dom).

Sprejema denar:

1. od udov

deleže

a) glavne deleže po 200 K. — b) opravilne deleže po 2 K.

Lastniki glavnih deležev plačajo vpisnine 4 K, lastniki opravilnih deležev plačajo vpisnine 1 K. Deležne knjižnice veljajo 30 helerjev.

2. od udov in neudov

hranilne vloge

katere obrestuje po 4½% in plača sama rentni davek.

Obresti se računijo le za cele mesece, za vloge vložene po 1. em dnevu meseca ali vzdignene pred zadnjim dnem meseca se ne računajo obresti za oni mesec, ko so bile vložene oziroma vzdignene.

Hranilne vloge se izplačavajo tistemu, ki prinese knjižico. Če pa lastnik hranilne knjižice želi, da naj se sme izplačati le njemu, bode ravnateljstvo taki pridržek (vinculum) zaznamovalo na knjižici.

Hranilne vloge se vračajo:

do 200 K brez napovedi, do 600 K po enomesečni odpovedi, do 2000 K po trimesečni odpovedi, večji zneski po šestmesečni odpovedi.

Lastniki hranilnih vlog niso odgovorni za morebitne izgube. Vso odgovornost imajo izključno lastniki deležev.

Centralna Posojilnica daje posojila.

1. na vknjižbo po 5½%; 2. na menice in sploh na osebni kredit po 6%.
3. na tekoči račun po pogodbi.

Centralna Posojilnica je zveza in središče gospodarskih zadrug na Goriškem in je kot taka vredna podpore in priporočila od strani vseh goriških Slovencev.

Uradni prostori so v ulici Vetturini št. 9, v pritličju.

Uradne ure vsaki dan, razun nedelj in praznikov, od 9 do 1 ure.

„NARODNA TISKARNA“

v Gorici — ulica Vetturini št. 9 — v Gorici

Preskrbljena je z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času

po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

Tiska brošure, diplome, trgovske račune, pisma in zavitke s firmo, cenike, vabila na karton in na papir, posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v velikih in manjših oblikah.

„Narodna tiskarna“ tiska

„GORICO“, „NAROD“ in „Primorski List“

„Gorica“

izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 krone

„Narod“

izhaja vsaki drugi petek ter velja celoletno 1 krono 60 vinarjev, polletno pa 80 vin. Kdor naroči 10 iztisov pod enim naslovom dobi 11. po vrhu.

„Primorski List“

izhaja vsak četrtek in stane celoletno 6 K polletno 3 K, za manj premožne celo leto 4 K.

„Narodna tiskarna“ ima v zalogi vse tiskovine

Tiskovine za duhovnije, županstva in dr. urade na močnem papirju.

Pismena naročila tiskovin se izvršé z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času.